

Μάθημα : ΕΚΦΡΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ	
Καθηγήτρια:	Χρόνος: 3 ΩΡΕΣ
Όνοματεπώνυμο:	Τάξη: Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΑ

Η βία στις διαπροσωπικές σχέσεις

Από τα γραπτά του προσωκρατικού φιλοσόφου Εμπεδοκλή ως αυτά του σύγχρονου κοινωνιολόγου Kemper αλλά και από το πλήθος ψυχολογικών και ανθρωπολογικών μελετών προκύπτει ότι η ανθρώπινη αλληλεπίδραση ,παρόλη την πολυπλοκότητά της κινείται ανάμεσα σε δυο πόλους, στη « φιλότιτα»¹ που περιλαμβάνει όλες τις δυνάμεις που ενώνουν τους ανθρώπους και στο « νείκος»² που αφορά τις δυνάμεις που τους χωρίζουν. Οι δυο αυτές πτυχές αποτελούν **θεμελιώδεις** παραμέτρους της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης.

Τα συναισθήματα αγάπης, στοργής και χαράς ενώνουν δημιουργικά τους ανθρώπους, ενώ τα συναισθήματα θυμού, φόβου, περιφρόνησης και αηδίας βρίσκονται στη βάση της έχθρας και της **αντιπαλότητας**. Τα συναισθήματα που ορίζουν τους δύο πόλους της αλληλεπίδρασης είναι οικουμενικά. Ωστόσο κάθε πολιτισμός με τις δικές του ιδιαίτερες συνθήκες και πρακτικές συμβάλλει στην ένταση ή στην εξασθένηση της εκδήλωσης ορισμένων συναισθημάτων.

Τι είναι λοιπόν αυτό, που στις «δικές μας» σύγχρονες ,δυτικές κοινωνίες εντείνει το θυμό, το φόβο, την περιφρόνηση, δηλαδή όλα εκείνα τα συναισθήματα εκ των οποίων χτίζεται η βίαιη αλληλεπίδραση μεταξύ των ανθρώπων;

Θυμώνει όποιος διαψεύδεται και όποιος δυσφορεί, όποιος βρίσκεται συνεχώς μπροστά σε **εμπόδια** αλλά και όποιος αναμετριέται με τους άλλους για να διατηρήσει ο ίδιος τον έλεγχο και την εξουσία. Δοαψεύδεται αυτός που παγιδεύτηκε σε καταναλωτικά όνειρα και υποσχέσεις, αυτός που έμεινε άνεργος παρά τις καλές του σπουδές, όποιος πάσχισε για υψηλούς στόχους που δεν επιτεύχθηκαν ποτέ. Δυσφορεί αυτός που οι συνθήκες της καθημερινότητάς του ,απλές ή σύνθετες, τον φέρνουν διαρκώς αντιμέτωπο με προβλήματα δισεπίλυτα. Θυμώνει εύκολα όποιος αποφασίζει να ακολουθήσει τις σύγχρονες επιταγές ή τις κοινωνικές προσαγές «να είναι καλά με τον εαυτό του» και να απαρνιέται «ό,τι δεν του αξίζει»

Ο φόβος έρχεται ως απάντηση σε ενδεχόμενη συμβολική ή πραγματική βλάβη. Φοβάται όποιος απειλείται ψυχικά ή σωματικά ,όποιος βρίσκεται μπροστά σε μια **επερχόμενη** απώλεια! Οι σύγχρονες δυτικές κοινωνίες υποβοηθούμενες και από τα ΜΜΕ, βιώνονται ως κοινωνίες γενικευμένης απειλής .Οποιαδήποτε στιγμή, οπουδήποτε ,κάτι μπορεί να ξεσπάσει ξαφνικά που θα φέρει την καταστροφή σε τοπικό ή παγκόσμιο επίπεδο σε κλίμακα ατομική ή συνολική. Τα επακόλουθά τους έχουν γίνει οδυνηρά εμφανή και στη μικρή μας χώρα. « Μη άνθρωπος» μπορεί να γίνει στιγμιαία και εναλλάξ ένα δεκαπεντάχρονο παιδί, ένας αστυνομικός, μια συνδικαλίστρια, ανάλογα με τις παραστάσεις, τις αξίες ή το συναισθηματικό κλίμα μέσα στο οποίο γαλουχήθηκε ο κάθε «αηδιασμένος»

Ένα αδιάψευστο εύρημα στις επιστήμες της ψυχικής υγείας είναι πως όποιος κακοποιεί έχει προηγουμένως κακοποιηθεί ο ίδιος. Είναι λοιπόν σχεδόν αφελές να αναρωτιόμαστε γιατί έχει αυξηθεί η βία στις ανθρώπινες συναναστροφές ή γιατί οι άνθρωποι γίνονται ολοένα και πιο εχθρικοί. Η απάντησης είναι απλή. Ζουν σε ένα κόσμο που όλο και περισσότερο τους κακοποιεί και τους φοβίζει, σε έναν κόσμο όπου η τεχνολογική πρόοδος

ισοδυναμεί με περιβαλλοντική καταστροφή και όπου η κυρίαρχη αξία είναι η ατομική εξέλιξη ,σε έναν κόσμο που υπόσχεται σχεδόν τα πάντα αλλά εκπληρώνει ελάχιστα και όπου όταν ο ένας στόχος εκπληρώνεται ο άλλος «καραδοκεί» Ζουν σε μια χώρα όπου η παιδεία, η κοινωνική πρόνοια ή η υγεία είναι μόνιμες πηγές δυσφορίας, σε μια Ελλάδα που όπου κι αν πάνε τους πληγώνει, τους θυμώνει και τους περιφρονεί.

Η βία στις συναναστροφές αυξάνεται γιατί από πολύ νωρίς στη ζωή υποχρεωνόμαστε να αντέξουμε τις συνθήκες του ανταγωνισμού ,ατομισμού και εντατικοποίησης ,δηλαδή ζούμε σε συνθήκες που καλλιεργούν το θυμό και το φόβο .

Αυξάνεται επειδή οι κοινοί στόχοι εκλείπουν και οι ατομικοί **πολλαπλασιάζονται** και έτσι από νωρίς μαθαίνουμε πολύ περισσότερα για ό,τι μας χωρίζει από άλλες ομάδες, άλλες ηλικίες, από το άλλο φύλο, παρά για ό,τι μας ενώνει.

(Μ.Νταβόνι καθηγήτρια στο τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ, διασκευασμένο άρθρο,Βήμα 18/1/2009)

1Φιλότητα= φιλία,αγάπη

2Νείκος= φιλονικία,διαμάχη

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (110-120 λέξεις)

Μον 25

B1.Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη “**Σωστό**”, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη “ **Λάθος**”, αν η πρόταση είναι λανθασμένη

- Όταν εκλείπουν τα συναισθήματα αγάπης οι άνθρωποι αδυνατούν να ενωθούν μεταξύ τους
- Οι λαοί εκδηλώνουν με τον ίδιο τρόπο τα συναισθήματά τους
- Ο θυμός, ο φόβος, η περιφρόνηση ευθύνονται για τη βίαιη συμπεριφορά των ανθρώπων.
- Ο ανταγωνισμός, ο ατομικισμός και η εντατικοποίηση συντελούν στην άμβλυση της βίας.

Μον 8

B2. Να βρείτε τον τρόπο και τα μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί η συντάκτρια του κειμένου στην πρώτη παράγραφο

Μον 8

B3α.Να γράψετε το ρόλο της ερώτησης στην 3^η παράγραφο

Μον 5

β. Να βρείτε στην ίδια παράγραφο δύο διαρθρωτικές λέξεις και να γράψετε τη νοηματική σχέση που δηλώνουν

Μον 4

B4.α. Να γράψετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων: θεμελιώδεις, αντιπαλότητας, εμπόδια, επερχόμενη, πολλαπλασιάζονται

Μον 5

β. παραμέτρους, δυσφορεί, περιβαλλοντική, συναναστροφή, εκλείπουν: να σχηματίσετε μια νέα σύνθετη λέξη με το τελευταίο συνθετικό της κάθε λέξης

Μον 5

Γ .Το σχολείο σας διοργανώνει ημερίδα με θέμα: «Νέοι και Βία» και καλείστε να πάρετε μέρος ως εκπρόσωπος της τάξης σας .Στην εισήγησή σας επισημαίνετε τον κώδικα αξιών που θα θωρακίσει την προσωπικότητά σας και θα μετουσιώσει το θυμό και την οργή σε μια θετική στάση ζωής .Στη συνέχεια εστιάζετε την ανάλυσή σας στους τρόπους με τους οποίους οι σχολικοί και εξωσχολικοί φορείς θα γαλουχήσουν τη νέα γενιά με τις αξίες αυτές.

Μον 40